

der decimerer Lastdyrene, af hvilke Ekspeditionens Liv og Død afhænger. Klima og Terrænbeskrivelser er her særdeles malende, ligesom Livet under de haarde Lejrforhold og Sammentræf med Nomaderne og deres Høvdinger er meget interessant skildret.

Her er ikke Lejlighed til at omtale de enkelte Kapitler i det c. 1200 Oktavsider store Værk. Kun skal det siges, at man følger Forf. med Interesse og Spænding fra det ene til det andet, hvad enten det gælder en Sejlads paa de oprørte mørkeblaa Søer imellem de fint tonede graagule Bjærge, en Pasovergang, Ophold i blidere og frugbarere Egne langs Bramaputra, Besøg hos Tashi Lama eller Rejsen i Forklædning blandt Nomadestammerne.

Man faar det Indtryk, at Tibetannerne er godmodige Folk, men tillige ogsaa Overbevisningen om, at S. H. forstaar at omgaas Mennesker, hvilket har været saa meget mere nødvendigt for ham, som han paa trods af alle Forbud og diplomatiske Kneb lige fra indisk til tibetansk og kinesisk Side har gennemført en Rejse, der under saadanne Forhold vilde være forekommet de fleste for umulig fra første Færd.

For Geografen vil Værket »Transhimalaya«, selv uden de videnskabelige Publikationer, som naturligvis vil følge den, være af stor Værdi, og Gennemlæsningen af den vil som samlet Oversigt lette Overgangen til de senere Detailler vedrørende Resultaterne af denne udmærket udførte Forskningsrejse, hvis Hovedbegivenheder er: Opdagelsen eller Beviset for Tilstedeværelsen af det mægtige Vand-skel »Transhimalaya«, der parallelt med det egentlige »Himalaya« begrænser Bramaputra i Nord og danner Grænse imellem Tilløbene til Bramaputra og Floderne til de nordlige Egne, Opdagelsen af Indus og Bramaputras Kilder, Arbejderne paa og ved Alpesøerne og Klarlæggelsen af Tibets Orohydrografi. Ikke faglige Læsere vil af Værket faa et godt almindelig geografisk Overblik over Tibet, og Værket gøres yderligere værdifuldt ved de talrige fortrinlige Illustrationer efter Forf.'s Fotografier og Tegninger og de fortræffelige Kort, hvorpaa Rejseruterne er nøjagtigt og tydeligt indlagte, der ledsager det.

Ole Olufsen.

Hannes Gebhard; Socialstatistisk Atlas öfver Finlands Landkommuner År 1901. Udgivet af Sällskapet för Finlands Geografi. Helsingfors 1908. Atlas (55 Kort) + Tekst (35 Sider).

Det er en vistnok aldeles enestaaende Specialitet, Selskabet for Finlands Geografi har lagt sig efter, nemlig at udgive statistiske Atlas over Finland. Allerede tidligere, i 1899, har det udsendt et stort Atlas med Kort og grafiske Fremstillinger over alle mulige Sider af Landets Natur og Folkeliv. Nu foreligger her et overordentlig udførligt Atlas, alene over Landbrugsstatistik. Alt muligt herhenhørende har faaet en grundig Fremstilling, saa vidt det kan ske paa Kort, hvor de enkelte Sogne eller Herreder betragtes som Enheder, hvorved Grænserne mellem de forskellige Farver let kommer til at se noget unaturlige ud. Først behandles Befolkningstætheden og Procentmængden af Landbrugsbefolkningen og Landarbejdere; dernæst i en Mængde Kort Beboelsesforholdene, navnlig Antallet af Beboelsesrum pr. Individ; derefter Fordelingen af de forskellige Jordbrug efter Størrelse, Ejendomsforhold m. m., og en Oversigt over Antallet af de forskellige Kreaturer i Forhold til Indbyggerantal og Areal.

Det er naturligvis ikke muligt her at fremhæve Enkeltheder ved et saa udførligt Værk; det meste har jo ogsaa kun lokal Interesse. Det maa i høj Grad ønskes, at man ogsaa i andre Lande og da navnlig herhjemme vilde tage et saadant Arbejde op, da man ved et enkelt Blik paa et Kort kan se langt mere end ved Gennemgangen af lange Talrækker. De finske Atlas kan i de fleste Henseender tjene som fortrinlige Forbilleder for andre Kortværker af lignende Beskaffenhed.

O. B. Böggild.

Victor Madsen, V. Nordmann og N. Hartz: Eemzonerne, Studier over Cyprinaleret og andre Aflejringer i Danmark, Nord-Tyskland og Holland. Danm. geol. Unders. II. Række Nr. 17 (1—264 med fransk Résumé og Atlas med 12 Tvl. og 1 Kort).

Det danske Cyprinaleret har fra gammel Tid i høj Grad lagt Beslag paa Geologernes Opmærksomhed og fortjener det sikkert ogsaa paa Grund af de mange Problemer, det frembyder. Karakteristisk